

KVINDEN OG SAMFUNDET.

Udgivet af

Dansk Kvindesamfund.

Nr. 28.

Kontor: Nørregade 33, St.

13. Juli 1901.

Udgaar hver Lørdag.

17. Aarg.

Koster 50 Øre Kvartalet.

(+ 9 Øre i Postpenge i København.
+ 11 — — i Provinserne.)

Enkelte Numre 5 Øre.

MARY STEEN,

kongelig Hoffotograf.

Amagertorv 4, 3.

Sophie Jensens

(forh. hos Hr. Hofvildthdl. J. L. Andersen).

Handel med

Frugt, Vildt og Fjerkræ,
Skovbogade Nr. 5. Telf. 7015.
Daglig frisklavet Fiskefars
60 Øre pr. Pd.

Dansk Kvindesamfunds

aarlige Delegeretmøde afholdes i
Aarhus Søndag den 14de og Mandag
den 15de Juli.

Redaktionen træffes hver Man-
dag Kl. 2—4 paa Kontoret Nørre-
gade 33, St.

Artikler, som ønskes optagne i det
først udkommende Nummer af Bla-
det, maa være Redaktionen i Hænde
senest Mandag Middag. Indtil videre
bedes Breve og Manuskripter sendt
til Fru Monrad, Hostrupsvej 2, 3. S. V.

Ekspeditionen, Nørregade 33, St.,
aaben hver Dag Kl. 10—7.

Annoncer til Kvinden og Sam-
fundet bedes sendte under Ekspedi-
tionens Adresse.

Annonceprisen er: Forsiden 20
Øre, 3dje og 4de Side 15 og 12 Øre
pr. Petitlinie ÷ 10 % for mindst 3
Ganges Indrykkelse. Løbende An-
noncer Aaret rundt 15 % Rabat.

Klager over Uregelmæssighed i
Forsendelsen bedes stilet skriftligt til
Postvæsenet — hjælper dette ikke,
da til Bladets Kontor.

„Kvinden og Samfundet“ faas i
Kioskerne.

Til Abonnenterne!

Paa Grund af Sommerferie vil
der intet Nummer udkomme af Bladet
d. 27de Juli; vi haaber, vore Abon-
nenter vil finde sig deri med venlig
Overbærenhed.

Bladudvalget.

Kunst.

Herude paa Landet kommer mig
i Dag — da det netop regner — Nr.
21 af »Kvinden og Samfundet« for
25. Maj 1901 i Hænde. Blandt dets
Artikler tiltrækkes jeg af Overskriften
»Kunsternes Tilstand«. Jeg under-
søger, hvilke »Kunster« her gøres,
og ser til min Forundring, at denne
Artikel omhandler »de skønne Kun-
ster« og oven i Købet et uskønt Træk
mod det ikke »skønne« men »smukke
Køn«. Jeg har ikke den Ære at
kende Frk. Johansen, men kan da
mærke, at Frøkenen ikke er af Faget,
ikke er af dem, som ere krænkede
paa egne eller Kaldsfællers Vegne,
dertil skriver Frk. J. altfor valent og
svævende om et saa graverende og
— jeg havde nær sagt — foragteligt
Misbrug af de bevilgede Midler.

Jeg tilstaar, at jeg ikke ret for-
staar Artiklens Hensigt. Er den et
Slags Forsvar for Akademiet, da er
den meget vag, og er det som For-
kæmper for Kvinderne, den er skre-
vet, forekommer den mig endnu
vagere. Frk. J. siger, at der aarligt
skal uddeles 3000 Kr. til »loven-
de kvindelige Malere, som maatte til-
trænge Opmuntring«. Jeg ved ikke,
om det er Bevillingens Ordlyd, men
i saa Fald maa Frk. J. og Akademiet
ikke forlange »Aldeles udmærket
Kunst«, forinden Pengene risikeres
uddelte til de akademisk uddannede
Kvinder. Forøvrigt er Pengene ikke
forbeholdte Kvindeakademiets Afgæn-
gere, saa dersom virkelig alle de, der i
disse Aar har haft den billige Adgang til
Uddannelse under Læreres Vejledning,
er uverdige, har vi et større Antal
kvindelige Kunstnere, som forlængst
har givet Beviser for, at der findes
Begavelse, hvad bildende Kunst
angaar, ogsaa her i Landet. Som
Eksempler skulde jeg ikke behøve
at anføre Fru A. Ancher, hvis 7
Billeder paa Raadhusudstillingen er
mere end tilstrækkeligt til at vise
ikke hendes Ligestilling, men hendes
Overlegenhed over mange af hendes
mandlige Standsfæller, og Frk. Bertha
Wegmann, som man dog en Gang
tilkendte Udstillingsmedaljen her-
hjemme, og som har taget de franske
Medaljer paa Salonen, hvor hendes
Portræter hænges i første Rang som
Pendenter til Paul Dubois'. Jeg skal
yderligere anføre, at vi har 3 Kvinder,
som har erholdt Ancherske Legat, 4,
som har vundet Neuhausenske Con-
curser, 2, som sejrede i Konkurrencen
om Dekoration af Portalen paa Raad-
huset, 1, som vandt 2den Præmie i
Opgaven »et Springvand«, o. m.,
som jeg ikke husker udenad. Med
det Minimum af Velvilje, som de
fleste af Akademiets Kunstnere nærer
for Kvindekunst, turde ovenanførte
være Bevis for, at man ikke har
kunnet gaa udenom Kvindernes
Præstationer.

Jeg skal ikke her opregne Nav-
nene paa Kvinder, som har præsteret
lødig Kunst, og som med hele Sjælens
Inderlighed og alle Legemets Kræfter
arbejder i Kunstens Tjeneste, forsager,
ofrer og slider; jeg kender ikke faa og

jeg ved ogsaa, at de fortjener Statens
Penge fuldtud og mere end de fleste
af de mange mandlige Kunstnere,
overfor hvem det høje Akademi
aldrig synes at have Betæneligheder.
Man lægge alene Mærke til ved dette
Aars Uddeling af Akademiets Midler,
at hverken Galleriet eller de 2 Kunst-
foreninger, saavidt mig bekendt, købte
Arbejder af de Herrer, som erholdt
Penge eller Præmier. Hvor mange
af deres Billeder huskede man 8
Dage efter Udstillingens Lukning.
Hvor mange af de Herrer mener
Frk. J. vil komme til at præstere
»Aldeles udmærket Kunst«? Jeg tror,
de fleste bliver den skyldig.

Der var blandt Stipendie-Herrerne
Folk paa 40 Aar, som ikke skal
have malet noget nævneværdigt,
men som man siger skal have skre-
vet nogle Artikler i Bladene i Vinter,
— kort sagt — naar man er Mand,
er man altid værdig nok til Penge,
men naar man er Kvinde — Ach du
lieber Augustin!

Naar Frk. J. siger, at det ene
1000 Kr. blev givet tilbage, fordi der
ikke var kvalificerede Ansøgere
skal jeg blot oplyse, at det ikke
var Tilfældet. Blandt de 6 An-
søgere, som ikke fik noget, ved jeg
bestemt, var Frk. Johanne Krebs,
som i Fjor i Paris fik Bronzemedalje.
Frk. Emma Meyer har søgt om Penge
i Aar, men blev ikke indstillet, og de-
r efter gav man hende »den Sødning-
ske« Præmie for et af hendes ud-
stillede Billeder, en fuldstændig me-
ningsløs Fremgangsmaade, thi for-
tjente hendes udstillede Landskab
Præmien, som kan gives til en ung
mandlig Landskabsmaler, saa for-
tjente hun meget snarere de Penge,
hun søgte. Jeg har endelig ogsaa
hørt, at den kvindelige Kunstner,
som blev overøst med det ene 1000
af Kvindernes Penge efter Akade-
miets Indstilling, har faaet af et andet
Fond. Hvis hun altsaa fortjente mere
end de 1000, hvorfor i al Verden fik
hun' dem da ikke af Kvindernes
Penge hellere end at give dem til-
bage til Staten. Saa kunde jo en
af de mange begavede Mænd have
faaet den Portion af Fondet. Ja
dette lyder saa meningsløst, at det
dog næppe er Sandhed.

Frk. J.s »gode Raad« er vist me-
get velmente, og Modgang kan ofte
udvikle og lutre, men Akademiets
Bestemmelse er dog ikke at være
Kunstnernes Modgang, men derimod
at være deres gode Forsyn, og Pen-
gene er bevilgede for at anvendes.
Skulde Nægtelsen af Stipendier være
den bedste Maade at fremme Kun-
sten paa, saa var det Uret ikke ogsaa
at nægte Mændene Understøttelser og
give Staten nogle 1000 tilbage.

Frk. J. kender tydeligt nok ikke
de Kvinder, der arbejder alvorligt
og forsøger og lider under Myndig-
hedernes »Træden ned«, som i Læng-
den maa virke hemmende, rent bort-
set fra den for mange saa uundværlige
pekuniære Hjælp.

Vel er vi som Tidslerne, der,
hvor tidt de stikkes og trædes ned,
altid skyder op paa ny, men selv Tids-
ler kan blive forkrøblede og trætte,
og det kan endog mandlige Kunst-
nere af stor Begavelse, de kan blive

tavse før Tiden, naar Modstanden
er for haard, indtil en Raadhusud-
stilling redder dem fra Glemsel. Til-
bagegivelsen af Kvindernes Penge er
en Haan overfor Kvinderne og burde
straffes med, at Mændene næste Aar
kun fik 11000, Kvinderne 4000, saa
fik Akademiet nok Kikkerten sat
rigtigt for begge Øjnene. Kvinde-
skolens Lærere bør være Kvinde-
kunstnernes selvskevne Forsvarere,
ellers kan de ikke med god Sam-
vittighed hæve deres Gager.

Slutning.

»Jeg antager, at en ond Aand har
sat et Par Brillor paa Akademiets
Næse, hvis ene Glas forstørrelser efter
en uhyre Maalestok, hvis andet Glas
formindsker efter samme Maalestok.«
(Frit efter Søren Kierkegaard).
Spermazetta.

Kristendom og Darwinisme.

Henry Drummond: The Ascent of Man.
London 1897.

For kort Tid siden talte jeg med
en intelligent Fritænger. I Sam-
talens Løb fremhævede han bl. a.,
at Darwins Naturbetragtning nu no-
get nær var almindelig anerkendt i
den videnskabelige Verden. Da den
var fuldstændig modsat den kriste-
lige Naturbetragtning, som fandtes i
Biblen, var det dermed givet, at
Videnskaben nu havde overvundet
Kristendommen.

Den Misforstaaelse, som denne
Fritænger her gjorde sig skyldig i,
er vistnok ret almindelig. Der er
mange Mennesker, som løber om-
kring med den Betragtning, at Kristen-
dommen staar og falder med det
gamle Testamentes Skabelsesberet-
ning. Men dette er jo saa langt fra
at være Tilfældet, at der endog er
kristne Tænkere, der med Hensyn
til Opfattelsen af Livets Udvikling i
alt væsentlig staar ganske paa samme
Standpunkt som Darwin.

Henry Drummond kan i denne
Retning tjene som et Eksempel.

Hans Bog om Menneskets Frem-
komst er et overordentlig oplysende
og fængslende Skrift. Han giver her
en Oversigt over alle de Kendsgen-
ninger, som han finder, der taler for,
at ogsaa Mennesket er fremkommet
ad Udviklingens (Evolutionens) Vej.

»Nu da Udviklingstankens første
Frembrusen er ovre, og dens Ung-
domssynder er udsonet ved ædruelig
Betragtning, viser Udviklingen sig at
være hverken mere eller mindre end
Skabelsens Historie, fortalt af dem,
der kender den bedst.« »Evolutionen
indbefatter ikke saa meget en For-